1945 оной февралиин 9
ПЯТНИЦА
№ 26 (4662)
Сэн 20 мүнгэн

Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

Бурят-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй ОБКОМОЙ ба УЛАН-УДЫН ГК-гэй болон БМАССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ОРГАН

Гурбан Союзна державанууд—Советскэ Союз, Америкын Холбоото Штадууд ба Великобританиин хүтэлбэрилэгшэдэй конференци

Өөрынгөө штабуудай начальнигуудай, мүн тэрэшэлэн гурбан Гадаада Хэрэгүүдэй Министрнүүд бэ бусад советнигүүдээрээ үдэшэгдэһэн Америкын Холбоото Штадуудай Президент, Советэ Союзай Премьер ба Великобританиин Премьер-Министр мүнөө үедэ Хара далайн оршондо бүлэе хэжэ байнад.

Тэдэнэрэй гол зорилгонь хадаа хамтынгаа дайсание бута нэрэн һалгааха ябадалаа дүүргэхэ түсэбүүдээ хамтадхаха ба өөрэдынгөө союзнигуудай хамта үни удаанай эб найрамдалай ута үндэһэ һуурине тогтоохо ябадал байна.

Хэлэлсээн таһалгарнагүйгөөр үргэлжэлнэ.

Конференци болбол дайн сэрэгэй хэлсээнүүдээр эхилбэ. Бүхы европейскэ фронтнууд дээрэхи мүнөөнэй байдалые харан үзэжэ, тон хүсэд информацинуудые андалдан абалсаһан байна. Нацистска Германида эсэргүү дайнай һүүлэй шатадахи хамтаараа хэхэ дайсанайнгаа ябуулганууд тушаа хүсэдөөр тааралсаба. Гурбан правительствонуудай сэрэгэй штабууд мүнөө үедэ дэлгэрэнгы түсэбүүдые хамтадаа зохёожо байна.

Мүн тэрэшэлэн бата эб найрамдалые тогтоохо ябадалтай холбоотой асуудалнууд тушаа хэлсээнүүд хэгдэжэ эхилбэ. Эдэ хэлсээнүүд болбол Германиие эзэлхэ ба хинаха ябадалда хабаатай хамтынгаа түсэбүүдые зохёолгодо сүлөөлэгдэһэн Европын политическэ ба экономическа асуудалнуудта ба эб найрамдалые сахихын тулада уласхоорондын тогтомол организацие түргэнөөр байгуулха тухай дурадхалда хабаадана.

Конференциин дүүрэмсээр коммюнике тунхаглагдаха байха.

Верховно Главнокомандалагшын
ПРИКАЗ

3-дахи Белорусска фронтын сэрэгүүдые командалагша *Армиин генерал ЧЕРНЯХОВСКИДО*
Фронтын штабай начальник *Генерал-полковник ПОКРОВСКИДО*

3-дахи БЕЛОРУССКА фронтын сэрэгүүд добтолгоёо үргэлжэлүүлжэ, Зүүн Пруссиин төв районуудта хии немецүүдэй хамгаалгын газарай хүсэтэ түшэг тулгууриин пунктнууд ба харгы замуудай томо үзелнүүд болохо ЛАНДСБЕРГ ба БАРТЕНШТАЙН гэдэг городуудые байлдаатайгаар эзэлэн абаба.

ЛАНДСБЕРГ ба БАРТЕНШТАЙН гэдэг городуудые эзэлэн абахын түлөө болоһон байлдаануудта генерал-лейтенант ШАФРАНОВ, генерал-лейтенант ЧАНЧИБАДЗЕ, генерал-майор ЩЕДРИН, генерал-майор ЛЕВИН, генерал-майор КНЯЗЬКОВ, генерал-майор КЛЕШНИН, генерал-майор ГРУШАНЯН, генерал-майор ЛЮХТИКОВ, генерал-майор БЕРЕСТОВ, генерал-майор ЗАКУРЕНКОВ, полковник ЛОБАНОВ, полковник ДЕМИН, полковник ЛЕВИН, полковник ХАУСТОВИЧ, полковник БУЛАНОВ, полковник ВОЛХОВ, полковник ПОПЕЩУК, полковник САВЕНКО, полковник БИРСТЕЙН, полковник ХОТЕНКИН гэгшэдэй сэрэгүүд; артиллериин генерал-майор ДЕМИН, артиллериин генерал-лейтенант СТРЕЛЬНИЦКИЙ, полковник ФЕДОТОВ, полковник ИВАНОВ, полковник КОВАЛЬЧУК, подполковник ДМИТРУК, подполковник ВЫБОРОВ гэгшэдэй артиллеристнууд; полковник ЛУЧАЩЕВ, полковник МОРЕВ, полковник БОНДАРЕНКО, подполковник ХУХРИН, подполковник ТИМОФЕЕВ, майор ГАНЧЕВ гэгшэдэй танкистнууд; авиациин генерал-майор НЕЧИПОРЕНКО, авиациин генерал-майор ЗАХАРОВ, авиациин генерал-майор МОЛОКОВ, подполковник РОДИН гэгшэдэй лётчигууд; полковник ВОРОНЦОВ, полковник ЛЕВИН, полковник КУШНИР, подполковник КЛЕВЦОВ гэгшэдэй сапёрнууд; генерал-майор КОКОРИН, полковник БЕЛЫШЕВ, подполковник МАРКОВ, подполковник ГОРДИЕНКО, майор РОЗБАУ гэгшэдэй холбоо-холбоошод шалгаржа гараба.

Иигэжэ түйлаһан илалтые тэмдэглэхын тулада ЛАНДСБЕРГ ба БАРТЕНШТАЙН гэдэг городуудые эзэлэн абахын түлөө болоһон байлдаануудта үлэмжэ ехээр шалгараһан соединенинүүд ба частьнуудые орденуудаар шагнагдахаар тодорхойлбо.

Мүнөөдэр, февралиин 4-дэ 21 часта манай Эхэ ороной столица МОСКВА болбол нэрлэгдэһэн городуудые эзэлэн абаһан 3-дахи Белорусска фронтын шэн габьяата сэрэгүүдтэ хоёр зуун хорин дүрбэн эхэ бүүгаар хори дахин артиллериин буудалга хэжэ Эхэ оронойнгоо үмэнэһөө салют-мэндэ хүргэхэ байна.

Онсо һайн дайшалхы ябуулгануудые хэһэнэй түлөө Зүүн Пруссиин нэрлэгдэһэн городуудые эзэлэн абахын түлөө болоһон байлдаануудта хабаадалсаһан Танарай хүтэлжэ байгаа сэрэгүүдтэ БАЯСХАЛАН ХҮРГЭНЭБ.

Манай Эхэ ороной эрхэ сүлөө ба бэеэ даанхай байхын түлөө болоһон байлдаануудта ами бэеэ үгэһэн геройнууд хэтэ мүнхэдөө алдаршаг!

Немецкэ булимтарагшад үхэжэ түкэлөг!

Верховно Главнокомандалагша
Советскэ Союзай Маршал И. СТАЛИН.

1945 оной февралиин 4. № 269.

Түсэбүүдээ үлүүлэн дүүргэһэн цехүүд

Арһатан дайсание өөрынь нүхэн соо баатар Улаан Армиингаа дарбэн хюдалжа ябаһандань урмашаһан, Бурят-Монголые сагаан-гвардеецүүд ба интервентнүүдһээ сүлөөлһэнһөө хойшо 25 жэлэй ойе үгтүүлан республикын правительствын болон ВКП(б)-гэй областной комитедэй гаргаһан уялга бешэгтэ харюу болгон гараһан социалистическэ уялгануудаа паровоз вагон заһабарилгын заводой түрүү цехын коллективүүд бодото хэрэгээрээ дүүргэжэ байна.

Урдань хододоо һүүл шэрэжэ ябаһан котельнэ цехын коллективэйхид январиин 29-дэ һарынгаа түсэб 100 процент дүүргэбэ. Мүн эдэ шудхалгын цех һарынгаа түсэб 107 процент, товарно-вагон заһабарилгын цех 100 процент дүүргэбэ.

Үнгэрэгшэ жэлдэ түсэбөө дүүргэдэггүй бусад цехүүд мүнөө республикынгаа алдарта ойдо зорюулан социалистическэ мүрысөө улам эршэтэйгөөр эмхидхэжэ, түсэбөө дүүргэдэг ба графигай ёһоор ажалаа ябуулдаг болоо.

Иигэжэ паровоз-вагон заһабарилгын заводой түрүү цехын коллективэйхид алдарта ойн хүндэлэлдэ ажалай фронтнууд дээрэ амжалтануудые түйлажа ябана.

Советскэ Союзай Маршал К. К. РОКОССОВСКИЙ.

Верховно Главнокомандалагшын
ПРИКАЗ

1-дэхи Украинска фронтын сэрэгүүдые командалагша *Советскэ Союзай Маршал КОНЕВТО*
Фронтын штабай начальник *Армиин генерал СОКОЛОВСКИДО*

1-дэхи УКРАИНСКА фронтын сэрэгүүд добтолгоёо үргэлжэлүүлжэ, БРЕСЛАУ (БРЕСЛАВЛЬ) городһоо зүүн-урдуур ОДЕР мүрэниие гаталан гараад, түс мүрэнэй баруун бэедэ немецүүдэй үни удаанаар ехээр бүхэжүүлһэн хамгаалгын газарые һэтэ сохижо, гурбан үдэрэйнгөө добтолгото байлдаануудта плацдармаа фронт худараа 80 километр үргэдхэжэ, 20 километр хүртэр урагшаа дабшаба.

Түс фронтын сэрэгүүд добтолгынгоо ябаса дундуур ОДЕР мүрэнэй баруун бэедэ немецүүдэй хамгаалгын газарай хүсэтэ түшэг тулгууриин пунктнууд ба харгы замуудай шухала түшэг тулгууриин пунктнууд болохо ОЛАУ, ЕРИГ, ТОМАСКИРХ, ГРОТТКАУ, ЛЕВЕН ба ШУРГАСТ гэдэг городуудые эзэлэн абаа.

ОДЕР мүрэниие гаталан гараха байлдаануудта генерал-полковник ГУСЕВ, генерал-полковник ЖАДОВ, генерал-лейтенант БУХОВЕЦ, генерал-майор ДЕМИН, генерал-лейтенант НОВОСЕЛЬСКИЙ, генерал-майор НАУМОВ, генерал-лейтенант ЛЕБЕДЕНКО, генерал-лейтенант РОДИМЦЕВ, полковник ДОЛГОВ, полковник СУХАРЕВ, полковник КУЗНЕЦОВ, полковник ПЕСОЧИН, полковник ЗИНОВЬЕВ, генерал-майор ЗАЙНЧИКОВСКИЙ, полковник ГОРЯЧЕВ, полковник ШУМЕЕВ, генерал-майор МОТОВ, генерал-майор ОЛЕЙНИКОВ гэгшэдэй сэрэгүүд; артиллериин генерал-лейтенант МИХАЛКИН, артиллериин генерал-майор ПОЛУЭКТОВ, артиллериин генерал-майор КОСТАНОВ, артиллериин генерал-майор САНЬКО, полковник ГОРДЕЕВ, полковник ТАРАСОВ, артиллериин генерал-майор ГУТКОВ, полковник ЧОВОЛ гэгшэдэй артиллеристнууд; генерал-полковник РЫБАЛКО, танкова сэрэгүүдэй генерал-майор БАХМЕТЬЕВ, танкова сэрэгүүдэй генерал-майор КУЗНЕЦОВ, танкова сэрэгүүдэй генерал-лейтенант ПОЛУБОЯРОВ, танкова сэрэгүүдэй генерал-майор НОВИКОВ, танкова сэрэгүүдэй генерал-майор ИВАНОВ, танкова сэрэгүүдэй генерал-лейтенант СУХОВ гэгшэдэй танкистнууд; авиациин генерал-лейтенант РЯЗАНОВ, авиациин генерал-лейтенант УТИН, полковник МАЧИН гэгшэдэй лётчигууд; полковник ГРОМЦЕВ, полковник ПОЛОВЫННЫЙ, полковник КАМЕНЧУК гэгшэдэй сапёрнууд; подполковник ШЕЛАМЫТОВ, подполковник БОГОМОЛОВ, полковник БОРИСОВ гэгшэдэй холбоо-холбоошод шалгаржа гараба.

(Үргэлжэлэлынь 2-дохи нюурта).

Верховно Главнокомандалагшын приказай үргэлжэлэл

Иигэжэ туйлаһан илалтые тэмдэглэхын түлөө ОДЕР мүрэниие гаталан гараха байлдаануудта үлэмжэ ехээр шалгарһан соединенинүүд болон частьнуудта «ОДЕРСКО» гэһэн нэрэнүүдые олгожо орденуудаар шагнагдахаар табиха.

Мүнөөдэр, февралиин 6-да, 22 часта, манай Эхэ орноой столица МОСКВА болбол ОДЕР мүрэниие гаталан гараһан 1-дэхи Украинска фронтын шэн габьяата сэрэгүүдтэ хоёр зуун хорин дүрбэн ехэ буугаар хори дахин артиллериин буудалгаар Эхэ орноймнгоо үмэнэһөө салют-мэндэ хүргэхэ байна.

Онсо һайн дайшалхы ябуулгануудые эхэһэнэй түлөө ОДЕР мүрэниие гаталан гараха ба Бреслауһаа зүүн урдуур плацдарм эзэлхэ байлдаануудта хабаадалсаһан Таанарай хүтэлжэ байгаа сэрэгүүдтэ БАЯСХАЛАН ХҮРГЭНЭБ.

Манай Эхэ орноой эрхэ сүлөө ба бэеэ даангаа байхын түлөө байлдаануудта ами бэеэ үгэһэн баатарнуудай хэтэ мүнхэдөө алдар шаг!

Немецкэ булимтарагшад үхэжэ түнилэг!

Верховно Главнокомандалагша
Советскэ Союзай Маршал И. СТАЛИН.

1945 оной февралиин 6. № 270.

Советскэ Информбюроһоо

Февралиин 6-ай оперативна мэдээнһээ

Февралиин 6-ай туршада Зүүн Пруссида АЛЛЕНШТАЙН городһоо хойгуур манай сэрэгүүд добтолгото байлдаануудые эхэһэнһээ эзэлтэ ВОССЕДЕН, ЛАНГВИЗЕ, ЛАУНАУ ФРАЙМАРКТ, БЕНЕРН, АРНСДОРФ, ФОЙГТСДОРФ гэдэг һуурин газарнуудые эзэлэн абаба.

1-дэхи УКРАИНСКА фронтын сэрэгүүд добтолгоо үргэлжэлүүлжэ БРЕСЛАУ (БЕРЕСЛАВЛЬ) городһоо зүүн урдуур ОДЕР мүрэниие гаталан гараад, тус мүрэнэй баруун эрьедэ немецүүдэй үни удаанай ехээр бүхэжүүлһэн хамгаалгын газарые һэтэ сохижо, гурбан үдэрэйнгөө добтолгото байлдаануудта плацдармаа фронт хүдараа 80 километр хүртэр үргэдхэжэ, 20 километр хүртэр урагшаа дабшаа. Тус фронтын сэрэгүүд добтолгынгоо ябаса дундуур ОДЕР мүрэнэй баруун эрьедэ немецүүдэй хамгаалгын газарай хүсэтэ түшэг тулгуурнуудын пунктнууд ба харгы замуудай шухала узелнууд болохо ОЛАУ, БРИГ, ТОМАСКИРХ, ГРОТТКАУ, ЛЕБЕН ба ШУРГАСТ гэдэг городуудые эзэлэн абаа, мүн тэрэшэлэн 60 гаран ондоо һуурин газарнуудые байлдаатайгаар абаһан байна.

БУДАПЕШТДЭ манай сэрэгүүд (БУДА) городой баруун хубида дайсанай хүреэлэгдэһэн бүлэглэлгые үгы хэхэ байлдаа үргэлжэлүүлжэ, 12 квартал эзэлбэ.

1-дэхи БЕЛОРУССКА фронт дээрэ манай сэрэгүүд 433-дахи немецкэ ябган сэрэгэй дивизиин командир генерал-лейтенант ЛЮББЕ гэгшые плендэ абаа.

Февралиин 5-да манай сэрэгүүд бүхы фронтнууд дээрэ 189 немецкэ танк гэмтээһэн ба үгы хэһэн байна. Агаарта болоһон байлдаануудта ба зенитнэ артиллериин буудалгаар дайсанай 21 самолёт унагаагдаба.

Эрдэмтэнэй һураха марксизм-ленинизмын 18 университет

Дээдэ һургуулинуудай ба научна эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэдэй Профсоюзай ЦК-тэй үүсхэлээр Москвада, Ленинградта, Свердловскдэ, Горькидо, Ростов-на-Донуда, Киевтэ, Ташкентдэ ба бусад городуудта марксизм-ленинизмын 18 университет нээгдэ.

Эндэ 3.000 гаран эрдэмтэн — наукануудай докторнууд ба кандидатнууд, профессорнууд, доцентнууд, научно-шэнжэлэлгын институтудай ба лабораторинуудай сотрудникууд һурана.

Һургалсалай курс хоёр жэлэй туршада үргэлжэлхэ байна. Эрдэмтэн занятидаа илангаяа партиин түүхэдэ ба СССР-эй арадуудай түүхэдэ ехэ һонирхол гаргана.

Мүнөө эрдэмтэнэй марксизм-ленинизмын университедүүдэй сетине салшадаа, тубхын түрүүндэ немецко-фашистска булимтарагшадһаа сүлөөлэгдэһэн районуудта үргэдхэхөөр хараалагдажа байна. (ТАСС).

Шэнэ цехүүдые нээбэ

Республикын түрүү түрүү ажаүйлэдбэриин ба олзоборилгын артелинууд республикынгаа 25 жэлэй ойн угтамжада түсэбүүдээ үлүүлэн дүүргэжэ байна. «Кожевник» гэжэ олзоборилгын артель январь һарынгаа түсэб 101,2 процент дүүргэһэн ба үхэр малай арһа элдэхэ шэнэ цех нээбэ.

Мүн тэрэшэлэн Тарбагатайн аймагай «Боевик» артель түсэбөө 114,5 процент дүүргээ. «1-ое Мая» артель түсэбөө 118,9 процент дүүргэжэ бүд нэхэдэг шэнэ цех байгуулба.

Уялгаяа бэелүүлжэ байна

Бурмэнторгын коллективэйхид Бурят-Монголые сагаангвардеецүүд ба интервентнүүдһээ сүлөөлһэнһөө хойшо 25 жэлэй ойн урда тээхи социалистическэ мүрысөөндэ оролсоходоо абаһан уялгануудаа бодото хэрэгээрээ бэелүүлжэ байна.

Советскэ Информбюроһоо

Февралиин 7-ой оперативна мэдээн

Февралиин 7-ой туршада КЕНИГСБЕРГҺЭЭ урдуур манай сэрэгүүд добтолгото байлдаанууды хэхэ зуурадаа 30 гаран һуурин газарнуудые, тэдэнэй дунда ЖИЛЛНИКЕН, ЗОЛЛАУ, ПОСМАЛЕН, ЛАЙДТКАЙМ, ЛАМПАШ, ПОШЛОШЕН гэдэг газарнуудые эзэлэн абаба. Февралиин 5-да КЕНИГСБЕРГЫН оршондо манай сэрэгүүд 2.260 немецкэ солдат болон офицерые плендэ абаа.

КЮСТРИН (ОДЕР дээрэ) городһоо хойгуур ба урдуур манай сэрэгүүд ОДЕР мүрэнэй зүүн эрьеые дайсанһаа сүбэрлэжэ байлдаа хэхэ зуураа ЦЭКЕРИК, АЛТ ЛИТТЕГЕРИКЕ, ГЮСТЕБИЗЕ, ХЭЛЬЗЕ, КЛЕЗИТЦ, АЛЬТДРЕВИТЦ, ТРЕТТИН, КУНЕРСДОРФ, АУРИТЦ гэдэг һуурин газарнуудые эзэлэн абаһан байна. Энэ оршондо февралиин 5 ба 6-да болоһон байлдаануудта 4.000 немецкэ солдат болон офицернууд плендэ абтаһан ба аэродромууд дээрэ дайсанай 69 самолёт буляан абтаһан байна.

БРЕСЛАУ (БРЕСЛАВЛЬ) городһоо зүүн урдуур манай сэрэгүүд ОДЕРОЙ баруун эрьедэ плацдармаа үргэдхэхэ байлдаа үргэлжэлүүлжэ, 50 гаран һуурин газарнуудые, тэдэнэй тоодо МЭРЦДОРФ, БЮРБЕН, ГРОСОБУРГ, ЛИХТЕНБЕРГ, ДОЙЧЕ-ЛАЙППЕ, МИХЕЛАУ, БЭРГЕНХАЙН, ВОЛЬФСТРУНД, ЭЙЗЕНАУ, ПРЕЙСДОРФ гэдэг томо һуурин газарнуудые эзэлэн абаба. Энэ оршондо февралиин 5 ба 6-да болоһон байлдаануудта 4.200 гаран немецкэ солдат болон офицер плендэ абтаһан ба аэродром дээрэ дайсанай 28 самолёт булягдан абтаһан байна.

БУДАПЕШТДЭ дайсанай хүреэлэгдэһэн гарнизониие үгы хэхэ байлдаанууд үргэлжэлһээр. Тэрэнэй ябаса дундуур манай сэрэгүүд 10 квартал эзэлэа. Февралиин 5 ба 6-ай байлдаануудта БУДА городой баруун хубида дайсанай 5600 гаран солдат болон офицер плендэ абтаба.

Февралиин 6-да бүхы фронтнууд дээрэ немецкэ танк гэмтээгдэһэн ба үгы хэ... байна. Агаарта болоһон байлдаануудта ба з... нэ артиллериин буудалгаар дайсанай 26 ... лёт унагаагдаба.

Фронтын центральна участок дээрэ энэ ... январиин 12-һоо февралиин 4 хүртэр ... добтолгото байлдаануудай үедэ манай сэр... 88-дахи немецкэ ябган сэрэгэй дивизиин ко... дир генерал-лейтенант РИТТБЕРГ, 304-... немецкэ ябган сэрэгэй командир ге... майор ЛИСС, 433-дахи немецкэ ябган сэ... дивизиин командир генерал-лейтенант ЛЮ... 17-дохи немецкэ танкова дивизиин кома... полковник БРУКС, немецүүдэй 10-дахи мо... зованно дивизиин командир полковник В... немецүүдэй 42-дохи армейскэ корпусой ш... начальник полковник ДРАБИ ВЕХТЕР, ... цүүдэй 42-дохи армейскэ корпусой артилл... командалагша полковник РОЗЕН, ави... министерствын табагай начальник, авиаци... нерал МАНКЕ, 39-дэхи авиэлэй сэрэгэй ск... начальник генерал ВЕССЕМАН гэгшэдые п... абаба.

Алагдаһан немецкэ солдат болон офице... дэй дунда 42-дохи немецкэ армейскэ корп... командир ябган сэрэгэй генерал РЕКНАГЕ... 56-дахи танкова корпусой командир, ябган... рэгэй генерал БЛОК, 69-дэхи немецкэ ябга... рэгэй дивизиин командир генерал-лейте... РАЙН, 72-дохи немецкэ ябган сэрэгэй диви... командир генерал-майор ХЭН, 78-дахи не... ябган сэрэгэй дивизиин командир генерал... ГИРШФЕЛЬД, 214-дэхи ябган сэрэгэй диви... командир генерал-лейтенант КИРБАХ, 291-... немецкэ ябган сэрэгэй дивизиин командир ... нерал-майор ФИНГЕР, 342-дохи немецкэ ... сэрэгэй дивизиин командир генерал-лейте... НИККЕЛЬ гэгшэдэй үхээр олдоһон байна.

★ ★ ★

◆ Зүүн Пруссида манай сэрэгүүд Кенигсберг городһоо урдуур добтолгоёо үргэлжэлүүлжэ, Посмар мүрэнэй дэргэдэхи дайсанай удаан байһаар ехээр бүхэжүүлһэн хүсэтэ хамгаалгын газарта хүрэбэ. Үсэд шанга байлдаануудай дундуур советскэ частьнууд тус мүрэниие гаталан гараад, энэ мүрэнэй зүүн эрьедэ Посмален гэдэг түшэг тулгуурнин пункт эзэлбэ. 24 томо дот нууд булян абтаа. Мүн тэрэшэлэн Прейсиш-Айлау городһоо зүүн хойшоо 4 километртэ байһан Лампаш гэдэг һуурин газарһаа немецүүд хобхо сохигдобо. Нэгэ үдэр болоһон байлдаануудта дайсанай 3.000 гаран солдат болон офицернууд, 28 танк ба самоходно ехэ буунууд үгы хэгдэбэ.

◆ Кюстрин городһоо хойгуур ба урдуур манай сэрэгүүд добтолгото байлдаануудые хэһэн байна. Дайсан болбол Одер мүрэнэй зүүн эрьедэхи плацдармые ямаршье гээлтэнүүдтэ орожо, заатагүй барихые хүсэнэ. Гитлеровецүүд удаан сагай хамгаалгын түхеэрэлгэнүүдтэ үндэһэлжэ, үсэд шанга эсэргүүсэлтэнүүдые үзүүлээд, хэдэ-хэдэн дахин контратакада орожо. Эрмэлзэлгэтэ сохилтынгоо эсэстэ советскэ частьнууд Кюстрин городой хойнодохи нютагые Альт Древитц гэдэг һуурин газарнуудые эзэлэн абаа. Одер дээрэ Франкфурт городой оршониие хамгаалжа байһан дайсанай бүлэглэлгэдэ манай сэрэгүүд хүнгэ гээлтэнүүдые ушаруулжа, Франкфуртһаа зүүн тээ 5 километртэ байһан Кунерсдорф гэдэг һуурин газарые эзэлбэ. Үдэрэй туршада дайсан гансал алуулжа 5.000 хүртэр солдат ба офицернуудаа гээбэ. 65 немецкэ танк, 90 хуягта транспортёр гэмтээгдэһэн ба үгы хэгдэһэн байна.

◆ Манай сэрэгүүдэй эзэлһэн Кунерсдорф гэдэг немецкэ һуурин газар ородой сэрэгэй түүхэдэ мэдэгдэнхэй. 7 жэл болоһон дайнай үедэ, 1759 оной августын 14-дэ генерал Салтыковай командовани дороо ябаһан ород сэрэгүүдэй ба пруссиа король Фридрих гэгшын сэрэгүүдэй хоорондо ехэ байлдаанууд болоһон байна. Ород сэрэгүүд немецүүдые бута сохижо, тэдэниие сухарюулһан байна.

◆ Бреслауһаа (Бреславль) зүүн-урдуур манай сэрэгүүд дайсанай үсэд шанга эсэргүүсэлтые дараад, Одер мүрэнэй баруун эрьедэхи плацдармые үргэдхэхэ байлдаануудые үргэлжэлүүлбэ. Танкистнууд ба артиллеристнүүдээр дэмжэгдэһэн советскэ ябган сэрэгшэд Штрелен городһоо хойшо 9 километртэ байһан Гросбург гэдэг һуурин газарһаа немецүүдые хобхо сохибо. Одерой зүүн эрьеые эбшэн добтолжо ябаһан манай ондоо частьнууд үдэртөө 10 километр дабшажа, Прейсдорф гэдэг немецүүдэй хамгаалгын газарай түшэг тулгуурнин пункт эзэлбэ.

Үсэгэлдэр эзэлэгдэһэн Бриг гэдэг немецкэ городто манай сэрэгүүд ехэ трофейнүүдые, тэрэнэй тоодо 19 танк, 62 полевой ехэ буу, 1.000 автомашина ба бусад олон сэрэгэй зэбсэгтэй складуудые булян абаба.

◆ Будапештдэ манай сэрэгүүд дайсанай хүреэлэгдэһэн бүлэглэлгые үгы хэхэ байлдаануудые үргэлжэлүүлбэ. Немецүүдэй гарта үлэһэн городой хубида Шашхедь хадын түлөө үсэд шанга байлдаан болоо. Дайсан болбол Шашхедиие хамгаалгын газарай хүсэтэ узел болгоһон байгаа. Бүхэжүүлгэнүүдтээ үндэһэлжэ гитлеровецүүд үсэд шанга эсэргүүсэлтэ үзүүлбэ. Манай гвардейскэ подразделенинүүд Ш... гэдэг үйлсые дайсанһаа ... лээд, зүүн талаһаань хадын ... рию гараба. Советскэ ондоо ... разделенинүүд урдаһаа ба ... һээнь энэ районо сүмэрэн... Мүнөөдэр манай баатарнууд не... томо гарнизониие бута ... Шашхедь хадые эзэлэн ...

◆ Манай сэрэгүүд не... армиин центральна бүлэгэ... командалагша генерал-пол... Рейнгардт гэгшын шэнэ ... приказ булян абаһан ... Приказ соо хэлэгдэхэнь ... «Центральна бүлэгэй ... нууд! Бидэнэр хадаа зо... оной сэрэгэй жэл табаһа... бди. Тээд бидэнэр нута да... гүйбди. Бидэнэр үшөө ... ямаршье үнгэрэгшэ ябаһа... манай фронт бута. Зүүн фр... кризисын түйлэгдэһэниие ... шалтагаанууд бии... Мүнөө дахин манай ... гэнэ. Баруун тээ манай ... нууд добтолгото ороной ... тэрэшэлэн харатай сагта ... фронтын солдатуудта ... «тэрэшэнээ» гэжэ дахиха ... Энэ агууехэ часын ... метр-метр бүхэн газарые ... газарта ёһотойбди. Бидэнэр ... толгойгоо омогтойгоор ... илахэбди гэжэ гүйсэд найд... тайгаар тэмсэлэй энэ жэлэ... хо байнабди».

Байгаа хадаа фашистска ... ралнуудые дахин хэтэрэгэа... лоо. Һаяхан генерал Рейнга... уряалһан гитлеровецүүдэй ... мянган үхэрнүүд байлда... тай болоһон үргэн ... дээгүүр мухарижа хэбтэнэ. ... цүүдэй хада энэ үүла ... үхэрнүүд ямарнуудшье ... һээ үлүүгээр советско-гер... фронт дээрэ 1945 оной ... немецүүдэй ямараар ди... ниие харуулна.

Бурят-Монголые сүлөөлһэнһөө хойшо 25 жэлэй ойдо

Хамаг һаналаа малай үбэлжэлгэдэ хандуулха!

Хурьгадаа хоролтогүйгөөр тэнжээбэ

Бичурын аймагай Калининай нэрэмжэтэ колхозой (Гушадай эсмен) хонишон Цыренцу Дашиева гэгшэ 1944 ондо хонин, ямаагаа олоншруулхын хойноһоо үдэр һүнигүй тэмсэһэнэйнгээ ашаар хони үсхэбэрилхэ түсэбөө үлүүлэн дүүргэһэн юм. Бинигэжэ „Бурят-Монгол АССР-эй хүдөө-ажалые улам саашань хүгжөөхэ хэмжээнүүд тухай" ССР Союзай Арадай Комиссарнарай Соведэй тогтоолой ёһоор нэмэлтэ түлбэри абаха болоо.

Түрүү ажал тухай правительствын анхаралаар омогорхоод байхадаа нүхэр Дашиева саашадаа бүри һайнаар хүдэлмэрилжэ, Улаан Армидаа элбэг эдеэ хоол үгэхэ хэрэгтэ эрхимээр оролсохоор зориг-бобо.

Мүнөө түл абалгын үедэ улам һэргэгээр хүдэлмэрилжэ ябаһан хонишон Цыренцу Дашиева хоёр-гурбан хонигой турша соо 30 хурьга абаад, бүгэдыень тэнжээжэ байна.

Бурят-Монголые сагаангвардеецүүд болон интервентнүүдһээ сүлөөлһэнһөө хойшо 25 жэлэй ойе угтуулан БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиум, БМАССР-эй Арадай Комиссарнарай Совет, ВКП(б)-гэй Обкомой хандалгада харюу болгон нүхэр Дашиева хони үсхэбэрилхэ 1945 оной гүрэнэй түсэб дүүргэхэ, үлүүлэн дүүргэхэ ябадал хангахын тула хонидоо һайнаар харууһалжа-үбэлжэлгэ, түл абалгые эрхимээр үнгэргэхөөр бэеэ уялгаланхай.

В. БУДАЕВА.

Нэмэлтэ тэжээл бэлэдхэнэ

Адуу малаа садхалан тэжээлээр хангажа, атар тарганаар ондо оруулхын түлөө мүрысэһэн Иволгын аймагай Гильбирын колхозууд нэмэлтэ тэжээл бэлэдхэхэ хүдэлмэри эршэмтэйгээр ябуулжа байна.

Бурят-Монголые сагаангвардеецүүд болон интервентнүүдһээ сүлөөлһэнһөө хойшо 25 жэлэй ойн урда тээхи социалистическэ мүрысөөндэ оролсоһонһоо хойшо Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой малшад 500 гаран центнер элһэб шэнзын нэмэлтэ тэжээл бэлэдхэбэ.

Энэ артелиин малшад Ганжуров, Пурбуев гэгшэд адуу малаа оролдосотойгоор харууһалан, тобир тарганаар үбөлжүүлжэ байна. Нүхэр Пурбуев өөрынгөө харууһалдаг 150 адуу үргэлжэ адуулжа, үбэлэй түрүүшын һаранууд соо 134 центнер тэжээл арбилаа.

Тэрэшэлэн Кировэй нэрэмжэтэ колхозой түрүү малшад үбэлжэлгэ эмхитэйгээр үнгэргэжэ байна. Тус колхозой хонишон нүхэр Баранеева гэгшэ бүхы хонидоо адуулжа һайн шадалтай болгохо зуураа, 174 центнер тэжээл арбилба.

Кировэй нэрэмжэтэ колхозой члегүүд һаядаа 200 гаран центнер нэмэлтэ тэжээл бэлэдхэһэн байна. Энэ хүдэлмэридэ колхозой малшад эдибхитэйгээр хабаадалсана.

Ажалта үдэртэ хони ямаа хубаана

Хони ямаа үсхэбэрилхэ гүрэнэй түсэб болон гүрэндэ тушааха продукци үлүүлэн дүүргэһэн Сэлэнгын аймагай артельнүүд колхозникуудай ажалта үдэртэ хони ямаа хубаажа байна.

Тамчын сомоной Молотовой нэрэмжэтэ колхоз ажалта үдэртэ 650 хурьга, эшэгэ хубаагаа. Колхозник Базар Тубшинов гэгшэ ажалта үдэртөө 14 хурьга, эшэгэ абаха болоо. Мүн колхозникууд Бальжинима Тубшинов, Жалсан Цыбыкжнев гэгшэд ажалта үдэрнүүдтөө 12—14 хурьга эшэгэ абаха болоһон байна.

Тэрэшэлэн хони, ямаа үсхэбэрилхэ гүрэнэй түсэб үлүүлэн дүүргэһэн Куйбышевэй нэрэмжэтэ, «Социализм» колхозууд ажалта үдэртэ олон тооной хони ямаа хубаагаа.

Хонишодой мүрысөөн

Хони үсхэбэрилхэ гүрэнэй түсэб үлүүлэн дүүргэһэн Этэгын сомоной Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой (Ярууна) түрүү зэргын хэдэн олон хонишод 1944 оной хүдэлмэриин дүнгөөр нэмэлтэ түлбэри абаха болоһон байна. Тэдэнэй дунда хонишод Лхама Найданова, Дулмажаб Цыренова, Лыгжима Гомбоева, Ханда Батмаева ба бусад бии. Тэдэнэр хамта 30 шахуу хони нэмэлтэ түлбэри абаһан байна.

Правительствын халуун анхаралаар хүрэлэгдэһэн эдэ хонишод саашадаа улам һайнаар хүдэлмэрилжэ үбэлжэлгэ, түл абалгые эрхимээр үнгэргэхын түлөө мүрысэнхэй.

Адуулга зүбөөр эмхидхэнэй ашаүрэ

Яруунын колхозууд хагда һайнтай хада ойн соорхой болон игаабари бэлшээрээр элбэг юм. Тэрэ бэлшээрээ зүбөөр хэрэглэжэ үхэр малаа һайнаар адуулһан түрүү колхозууд үбэлэй түрүүшын һаранууд соо нилээдгүй үбһэ тэжээл арбилһан байна.

Карл Марксын нэрэмжэтэ артелиин малшад олохон малаа бэлшээжэ, мүн үбһэ һолномоо гамтайгаар гаргашалһан янгаа ашаүрээр ноябрь, декабрь соо 55 центнер тэжээл арбилаа. Мүнөө энэ колхозой малай тамир һайн. Тэрэшэлэн Исингын сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ артелиин малшад 15 центнер үбһэ арбилһан байна.

Тус аймагай бүхы колхозууд үбэлэй үедэ бэлшээхэ түсэбтэ малһаа һураггүй олон эбэртэ томо мал, адуу, хони ямаа адуулна. Аймагай колхозуудай үхэр малай 99 процентнь дунда ба дундаһаа дээшэ шадалтай.

Малажалай фермэнүүдэй түрүү хүдэлмэрилэгшэд үбэлжэлгэ болон түл абалга амжалтатайгаар үнгэргэхын түлөө хэзээ хэзээнэйхиһээ эдибхитэйгээр тэмсэнэд. Мүн үнгэрэгшэ жэлдэ малажал дээрэ габшагай хурдаар хүдэлмэрилһэн хэдэн олон түрүүшүүл „Бурят-Монголой хүдөө-ажалые улам саашань хүгжөөхэ хэмжээнүүд тухай" ССР Союзай Арадай Комиссарнарай Соведэй тогтоолой ёһоор нэмэлтэ түлбэри абаһан байна. Улдиргын сомоной Молотовэй нэрэмжэтэ колхозой хонишон Цыренжап Цыбыков гэгшэ өөрынгөө бүлэнэртэй хамта 45 хурьга абаа. Тэрэшэлэн хонишон Лхамажап Цыдыпов 25 хурьга абаха болоһон байха юм. Энэ колхозой моринной-товарна фермын адуушан М. Бадмаев гэгшэ үнгэрэгшэ жэлдэ 170 гүүнһээ 134 унага абажа бүгэдынь тэнжээһэн байна. Тэрэнэйнгээ ашаар энэ нүхэр гурбан унага нэмэлтэ түлбэри абаха болоо. Мүн колхозникууд Дамбаева, Дарибазаров ба бусад хэдэн унага нэмэлтэ түлбэри абаһан байна.

Исингын сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой моринной-товарна фермын хүдэлмэрилэгшэд 13 унага нэмэлтэ түлбэри абаа. XVII партсъездын нэрэмжэтэ колхозой 13 малшад 70 хурьга нэмэлтэ түлбэри абаһан байха юм.

Түл абалгада бэлэдхэлэйнгээ эрүүнүүдые ябуулдунда садхаһан энэ аймагай малшад шэнэ гарһан хурьга, тугалнуудаа хоролтогүйгөөр тэнжээжэ үсхэнэ.

Бурят-Монголые сагаан гвардеецүүд болон интервентнүүдһээ сүлөөлһэнһөө хойшо 25 жэлэй ойе угтуулан БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиум, БМАССР-эй арадай Комиссарнарай Совет болон ВКП(б)-гэй Обкомой хандалгада харюу болгон абаһан социалистическэ уялганууда Яруунын колхозуудаа түрүү ерэмэ гүүртын хүдэлмэрилэгшэд амжалтатайгаар дүүргэжэ байна.

ТАРИЛГАДА БЭЛЭ ХЭЛЭЙ ЯБАСА ТУХАЙ

(БМАССР-эй Наркомземэй шэнжэлэл)

Бурят-Монголые сагаангвардеецүүд болон интервентнүүдһээ сүлөөлһэнһөө хойшо 25 жэлэй ойн урда тээхи социалистическэ мүрысөөндэ оролсоходоо абаһан уялгануудаа республикын түрүү колхозууд эршэмтэйгээр дүүргэжэ байна. Хабарай тарилгада һаһа болзор соонь эрхим шанартайгаар бэлэдхэжэ байһан Байкало-Кударын аймагай «Майн 1», Мухаршэбэрэй аймагай «Красный маяк», Ворошиловай нэрэмжэтэ, Хэжэнгын аймагай «Ударник» колхозууд алдарта ойн үдэрые амжалтатайгаар угтахань,

Зүгөөр, зарим аймагуудай тарилгада бэлэдхэлэй хүдэлмэри хангалтагүйгөөр ябуулһанһаа боложо республика доторэ гээгдэнги колхозууд нилээдгүй олон байна. Эрэоһото, хартаабхын, овсяной болон техническэ культурануудай үрһэ хаалгые мүнөө хүрэтэр дүүргээгүй байһан колхозууд олон. Тэрэшэлэн хүрэнгэ сэбэрлэхэ ябадал хангалтагүй. Февралиин 1-эй байдалаар эрэоһото культурануудай хүрэнгын азар 10 процентнь сэбэрлэгдээгүй байба. Курумканай, Кабанскын аймагуудай колхозуудаар үрһэ сэбэрлэхэ ябадал бүри хангалтагүй. Курумканай колхозууд хүрэнгынгөө минил 42 процент сэбэрлэһэн байха юм. Үнгэрэгшэ 10 хоног соо эндэхи колхозууд 20 триертэй байбашье, минил 1620 центнер үрһэ сэбэрлэһэн байба.

Тэрэшэлэн үрһэнэй кондиционно шанарые шалгуулха ябадалда зарим колхозууд хайша хэрэгээр хандана. Илангаяа Зэдын, Кабанскын аймагуудта үрһэ шалгаха ябадал унжагайрна. Хоринн, Яруунын, Хэжэнгын аймагуудай олонхи колхозууд үрһэеэ шанар муутайгаар сэбэрлэһэн баримтануудые харуулба.

Үбэлэй агротехническэ хэмжээ-ябуулгануудые республикын колхозууд баһал шангадхаагүй байһаар. Поли дээрэ наг шэбхэ шэрэхэ түсэб оройдоо 42 процент, үнэһэ суглуулха түсэб—33 процент, шубуунай аргал—32,1 процент дүүргэгдэһэн байха юм. Саһа тогтоохо түсэб республикын колхозуудаар оройдоо 70 процент дүүргэгдэһэн байна. Хоринн, Курумканай, Хэжэнгын, Заиграйн колхозууд саһа тогтоохо түсэбүүдээ оройдоо 30—45 процент дүүргэһэн байба.

Закаменай, Түнхэнэй, Хэжэнгын аймагууд үбэлэй агротехническэ хэмжээ-ябуулгануудые бэшэнһээ дээрэөр үнгэргэжэ байна. Тиихэдэнь үбэлэй агротехническэ хэмжээ-ябуулгануудай удхашанарые мартажархиһан Курумканай, Хэжэнгын, Хоринн, Заиграйн аймагуудай газартаряалангай органууд болон колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд поли дээрэ саһа тогтоохо, наг шэбхэ шэрэхэ, шубуунай аргал, үнэһэ суглуулха шухала хүдэлмэринүүдэй түсэб һаатуулжа байха юм. Хоринн аймагай колхозууд (АЗО-е даагшань нүхэр Олзошкин, главна агрономынь нүхэр Комаревцев) һүүлэй мэдээгээр саһа тогтоохо түсэбөө 29.7 процент, шэбхэ шэрэхэ түсэбөө—38,7 процент, үнэһэ, шубуунай аргал суглуулха түсэбүүдээ 16,4—35 процент дүүргэһэн байна.

Хүдөө-ажалай машина зэмсэгүүдэй заһабарилга республика дотор баһал удаан темпээр ябана. Кабанскын, Курумканай, Ехэ-Кударын, Заиграйн аймагууд энэ хүдэлмэрине илангаяа хойшонь татана. Кабанскын аймагта плуг заһабарилха түсэб 42 процент, сеялкэ заһабарилга 24,5 процент болоһон байха юм. Заиграйн колхозууд бии байгаа сеялкэнүүдэйнгээ оройдоо 28,6 процент заһабариланхай. Тиихэдэнь хүдөө-ажалай машина зэмсэгүүдэй заһабарилга дээрэ хүдэлмэрилжэ байгаа колхозникуудай ажалые зүбөөр эмхидхэжэ шадаһан Закаменай, Баргажанай аймагууд энэ хүдэлмэри дүүргүүтэй байна. Закаменай колхозууд сеялкэ, борнойнуудаа бүгэдынь бэлэн болгоод плуг заһабарилха түсэбөө 93,2 процент болгобо.

Хартаабхын толгой бэлэдхэжэ хүрэнгэдэ хэрэглэхэ шухала хүдэлмэрине олонхи аймагууд болошогүй муугаар ябуулна. Энээн тухай тусгаар гаргагдаһан БМАССР-эй Арадай Комиссарнарай Соведэй тогтоол мүнөө хүртэр дүүргэжэ эхилээгүй байһан аймагууд олон.

Тэрэшэлэн тарилгата бэлэдхэлэй агротехникын заабарине бүдүүлигээр хазагайруулжа байһан баримтанууд үсөөн бэшэ үзэгдэнэ. Илангаяа Мухаршэбэрэй, Хоринн, Тарбагатайн колхозууд агротехникые хазагайруулжа байха юм. Эдэ аймагуудай колхозууд поли дээрэ шэбхэ шэрэлгые тоогоор дүүргэхын түлөө тэмсэжэ, жэжэхэн монсогорнуудаар обоолжорхиһон байна. Мүн саһа тогтоолго шанар муутайгаар үнгэргэгдэнэ.

Газартаряалангай органууд болон колхозууд тарилгата бэлэдхэлэй хүдэлмэрине түргэн дүүргэхэ эрид хэмжээнүүдые абаха сагынь тулаа. Поли дээрэ саһа тогтоохо түсэб һасын үдэрнүүдтэ ябабашье дүүргэхэ шухала. Тэрэшэлэн нютагай үгэгжүүлгэ бэлэдхэхэ болон хүдөө-ажалай машина зэмсэгүүдые заһабарилха түсэбүүд Бурят-Монголые сагаангвардеецүүд болон интервентнүүдһээ сүлөөлһэнһөө хойшо 25 жэлэй ойн үдэр—мартын 2 болотор дүүргэхэ ябадал хангаха хэрэгтэй. Үрһэ сэбэрлэхэ түсэб февралиин 15 хүртэр, үрһэнэй шанар шалгалта февралиин 20-һоо оройтуулангүй дүүргэхэ зайлашагүй. Кондиционно бэшэ үрһэ хэлэн улаа һайнаар сэбэрлэжэ лабораторинуудта түргэн шалгаха ябадал эмхидхэхэ хэрэгтэй.

Агротехникын заабарине хазагайруулха ябадалтай эрид шангаар тэмсэхын зорилгоор колхоз бүхэндэ агротехническэ һуралсал эмхидхэжэ саг үргэлжэ хүдэлмэрилүүлхэ шухала.

Газартаряалангай органууд болон колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд ундэр ургаса хүртэлгэ бэлэдхэлһээ болохо тулада энэ хүдэлмэридэ эзэн ёһоор хандажа, бүхы түсэбүүдээ һаяар дүүргэхын түлөө шангаар тэмсэхэ уялгатай.

А. Шадаев

Трактористка

(НЭГЭ АКТТАЙ КОМЕДИ)

(Эхинь февралиин 7-ой номерто)

Цыретор. Халсархыеньшье бү мэдэе. Али дэлоон юумыо һанажа ябахабши даа.

Дугарма. һа-һа... һанажа ядамаар танил һамга басагад олон болошоо юм гү даа.

Цыретор. Олоншье бэшэ һаа байжашье болохол.

Дугарма. Тиимэ бы! Норжомые таниха бээт?

Цыретор. Хэн Норжома?

Дугарма. Яагааб даа, Дугарова.

Цыретор. Аа, танингүй яахаб.

Дугарма. Тэрэнэйш подругань болохоб.

Цыретор. Намайе хэшээтты, тон мартажархёод байгаалёп. Үгы, ниидэдээ, яажа байнабиб!

Дугарма. Гараг юм бээ. Норжома юудээр нэгэ бага аляархалдажа байдагаа һанана бээт.

Цыретор. һанангүй даа... Тиимэ... тиимэ... Занятиин дүүрэхэтэй хамта хүхэ ногоон соогуур хүльбэржэ ябаһанаа, һананам. Үгы, Норжома та хоёр нэгэтэ намһаа хоргодоод, хаана ябашоо һэмта?

Дугарма (зэндо). Байһаар юугээ асуужа туляанаб.

Цыретор. һанана гүт?

Дугарма. Аа, тэрээн тухай... байгааб даа, гансашье тэрэ бэшэ һэн бээ, нүхэр Дамбаев!

Цыретор. Тиимэ, тиимэ, оло дахин намайе мэхэлһэн байхат.

Дугарма. Мүнөө Норжимотойгоо ямараршабта?

Цыретор. Бага сага байжашье болохо. Яагааб?

Дугарма. Яаха һэм, Норжома намтай уулзахадаа танай тухай дуулагша.

Цыретор. Тиихэл байха. Байза, Таниие манай МТС-дэ трактористкаар ерэбэ гэхые нэгэ аманһаа дулаадхёо һэм. Тэрэ үнэн гү?

Дугарма. Үнэн даа.

Цыретор. Тиигээл һаа бүри һайниинь. Үдэр һүни илгадгүй суглаа хүдэлмэрилхэбди.

Дугарма. Хари яаха юм, хаража үзүүжэмди.

Цыретор. Хэлсэнэ бээбди. Та хаана буугааб та?

Дугарма. Хаанашье буугаагүйб, ерэһээр ендэб.

Цыретор. Танил хүн бии гү?

Дугарма. Байжашье болохо.

Цыретор. Хэрбээ байра олоогүй һаа манайдашье байхадатнай болохо.

Дугарма. Байхадашье яахаб. Тиихэдэ Таниие бүлэнэртэй юм гэлсэхые дуулагшаб.

Цыретор. Танда хэн хэлээд үгөөдхинеб?

Дугарма. Дуулаа һэм.

Цыретор. Бүлэнэртэйшье хада яахаб. Мүргэлдэжэ байха эбэртэй һүүлтэй бэшэбди.

Дугарма. Аягүй юм гү даа.

Цыретор. һанаа зобоһоной хэрэггүй. һамган город тээшэ... (Гарыень барижа байхадань Даша гаруугаар орожо ерэнэ).

Даша. Э!

Цыретор. Хэрэгтэй гүш?

Даша. Нүхэр бригадир! Таниие эпэ саггаа ерэхэ гүүлээ.

Цыретор. Хэн?

Даша. Ахалагша механик. Гаражда... гаражда тракторнай...

Цыретор (даб гээд). Трактор гү? (Пауза). Ошожо бай.

Даша. Хүлеэжэ байна (гарана).

Дугарма. Юун болооб?

Цыретор. Аа, юун болоодхихо һөм. Заһабариһаа гараһан тракторнуудаа ахалагша механик, директор юудтээ тушаажа үгэжэ байгаа һэм. Эдэш нимэл байха. Намгүйгөөр нэгэшье минута байжа шадахагүй. Ахалагша механик байгаад намһаан асуужал байгша. Тэод, яахабши даа, мэдэһэн соогоо туһалалсад гээд байгшаб. Байза, бишни ошожо байһууб. Мүнөө хэлсэгшээ хожом үргэлжэлхэбди. Мэдэд гэжэ байгаарай, залуу басаган. Байрын тухай мэдэлсэнэ аабзабди. (Нюдөө аниб гээд) уулзатараа баяртай! (Гарана).

Дугарма. Баяртай! һа-һа-һа... Ёһэтой модолуулһан һойр! һогтуугаар намтай дайралдажа... саашань харуужамди.

(Дулма Дугар хоёр орожо ерэнэ).

Дугар. Зай, нүхэр директор! Миниингээ тухай яажа байнат?

Дулма. Хүлөө хойшогүй һайн эдэгээгты, тиибэл юу хэлсээн байхаб.

Дугар. Мүноөшье хүндэ хүсэгдэнгүй хоёр хүл дээрээ гүйхэлби.

Дулма. Гүйхэ болоод, трактор дээрээ һууxадатнай хожомлохогүй. Танай жолоодожо ябаһан трактор заһабариһаа гараад сэлэн байна.

Дугар. Хэнэй бригада заһааб.

Дулма. Цыреторэй.

Дугар. Тиигээ хадаа һайн. Зүбшөөл үгэхөгүйб гэнэ гүт даа?

Дулма. Зүбшөөл үгэхөөр хөсэшье бэлэнби. Хэрбээ шархынгаа бүглаа һаань яахабши? Нэгэ хэды хоног соо хүлеэгээд, юушьегүй һайн болохо газарта хоёр һара хэбтэхэ болоо һаа тэрэ ямар байхаб. Тэрэнээ бодолсоё, нүхэр боец.

Дугар. Тиимэншье тиимэ. Бэеэ мэдэхэдээ хэлэнэм, директор. Дайнай улаан гал соогуур хүйтэ нойто үзөөд ерэһэн бэеэмни. Нэгэтэ манай часть немецүүдэй саг зуура эзэлээд байһан нэгэ тосхониие хүреэлээд, атакада оробобди. һомон гөөшэ аадар бороо шэнгеэр адхаран, толгой дээгүүрнай жингажа байгаа һэн. Нэгэ хэды соо тулалдаад байхадаа немецүүд шокодо намнуулһан хонин ямаад шэнги хайша хайшаа бутаабхилдан гүйлдэбэд. А-һа! Манай гарһаа гаража хаана ошохо һэмта гээд, «Ура» хашхаралдан хоёр талаһаань хам оробобди. Зарим нүхэднай хорон эхээр бусалһандаа улаан гараараа тэрэ немецкэ сүүбэн шононуудые бахалуурдан алаа һэн. Дайн соо гансашье буу зэбсэгээр бэшэ, оньһон арга байдаг юм. Тэрэ һүүлэй шанга байлдаан соо эпэ зүүн хүлөө шархатаа һэм. Нэгэтэ солоо ороод харан гэхэдэм миниин танил нүхэр нэгэ немецкэ фрицые жадаараа хадхахаар дүтэлжэ ябана. Тэрэ нүхэр тээшэм немецкэ эфицер буугаа залаба. Түргэн дундаа һарбад гээд, буугаа хасартаа абаһаар адхажархиһамни тэрэ офицер тэндээ тарайшоо һэн.

Дугарма. Ай даа! Мэргэн тулалдаа нүхэрөө аршалжа абаа байнаш.

Дугар. Бэе бэеэ үхэлэй гарарһаа аршалжа абаһан байхабди. Хэлээ хада тиимэ ушар олон юм даа. Нүхэрни намаяа оложо, шархыем боогоод, нюрган дээрээ хөөд, мүлхижэ гараһан байха. Тэрээгээр бодоод үзэхэдэ энэ юун бэ даа. Энээхэнэ янгархажа, хэбтэжэ байхаалби. Хэрбээ үнэншэхэгүй хадатнай (тулуураа хаяад) таниие таппада урихаар бэлэн байнаб. Нүхэр директор, таниие урипаб.

Дулма. Дугар яажа байнаш, хүлөө...

Дугар. Эгигэнэгүй гүт?

Дулма. Хүлеэд гэ.

Дугар. Этигүүлхын тулада... (карманһаан эмнэлгын үнэмшэлгэ гаргажа). Баригты!

Дулма (уншаад, баясан). Али хоорондоо ошоод ерэнэш, Дугар?

Дугар. Эмшэлгын оронһоо үнэмшэлгэ абаагүй хада болёо байна гэжэ бодоо һэм. Зай, зүбшөөхэ болобо гүт?

Дулма. Хэлсээн юу байхаб. Трактораа тушаажа аба.

Дугар. һайн даа, нүхэр директор! Фронт дээрэ дайлалдажа байһандаал адли, колхозойнгоо үргэн тала дээгүүр трактораа жолоодон, дайшалан хүдэлмэрилжэ, фронтдоо туһалалсахаб. (Ябанам гээд хүлөө барина). Э!

Дулма. Хөлэжэл байтараа ши яажа байнаш.

Дугар. Бараг, бараг даа.

(Ахалагша механик орожо ерэнэ).

Ахалагша механик. Тэрэ хүнөө яалтайб?

Дулма. Яагаа, юун болооб?

Ахалагша мех. Хэһэн хүдэлмэринь гэдэргээ задаржал байна.

Дулма. Хэнэй, Цыреторэй гү? Баһа юуниинь буруутааб?

Ахалагша мех. Магнитэгоо тааруулангүй табихаһаа гадна, үшөө бэшэшье заһабаринууд бии хэбэртэй. Залуу трактористнуудтаа һайн заажа үгэжэ бай гэжэ хэды дахин хэлэгдэбэшье һэнгэргүй хүн байна. Хэһэн хүдэлмэринь хоёр нюдэнһөө хэйшо, һүүлээрнь ерээд зэмэ зонхоёо өнөөн тэрээн дээрэ ашаха һанаатай байхадань яахабши.

Дулма. Болёо байна тэрэ хүн, яалтай болооб. Мүнөөхил уунги ябана һэн.

Дугар. Хатуухан хэмжээ абаха хэрэгтэй. Цыретор хүдэлөө хадаа хэнһээшье дутахагүй байха.

Дулма. Хэмжээ абтаһан байха.

Ахалагша мех. Нүхэр директор, нэгэ тээшэнь шиидхэгты.

Дулма. Бригадир боломоор хэн байнаб?

Ахалагша мех. Бригадир гү? Цыреторһээ дээшэ хүнүүд байха юм ааб даа. Таанар өөһэдөөшье мэдэнэ бээт. Энэ Дугарнайшье яагааб.

Дугар. Мүнөө дээрээ арайшье бригадахагүй даа.

Дулма. Зүб, бэень һайжараг, хожомдохогүй. Дугармамнайшье курсаяа эрхим дүүргөөд ерээ, тэрэмнай ямар байха ааб. Юун гэжэ бодонот?

Ахалагша мех. Үнэхөөрөөшье Дугармамнай байна ха юм. Тэрэмнай тракторна бригадада удаан ябаһан хүн хадаа ядахагүй байха. Цыреторые тракторист болгоод, Дугармаень бригадираар табихада одоол таараха.

(Цыретор Даша хоёр орожо ерэнэ).

Цыретор (үүдэн хоорондо ябаад). Шамда хэды дахин заажа үгөө һэнбиб? Ши юу хэжэ байгаабши? Аа?

Даша. Танай заажа үгэһөөр болоол даа.

Цыретор. Тиижэ хэлэхэшни гү? Зааһаарни болоо хадаа трактор юундэ ябахагүй юм.

Даша. Хэн мэдэбэ.

Цыретор. Харыт өнөөнэ. Нимэ һөөнтэргүй трактористнуудые яаха юм, нүхэр директор!

Дулма. Намһаа юу асуугаабши?

Цыретор. Нижэ байхадань асуунгүй яахабиб.

Дулма. Бригадиртнай хэм бэ, Даша гү, али ши гүш?

Цыретор. Хэншье байг, тэрэ хамаатай бэшэ.

Дулма. Тиихэдээ хэн зэмэтэй болоноб?

Цыретор (Дашые заажа). Энэ.

Дулма. Ши.

Цыретор. Би гү? Хэн тракторист заһааб, тэрэ зэмэтэй.

Ахалагша мех. бригадынгаа хэһэн хүдэлмэриин тухай эгээл түрүүн хэн харюусахаб. Бригадир гэжэ мэдэ. Тиигээд бэшэнтнай. Бригадир байгаад, тэрээнээ мэдэхэгүймнай өшхэбгэр байна.

(Дугармаа орожо ерэнэ)

Дулма. Цыретор, ши юу х... байнаш. Тракторнуудай заһ... ринга дүүрэбэ гэжэ хэн м... үгөө һэм. Ши. Тэрээн дээрэ... манай МТС-эй хабарай тарил... бэлэдхэл дүүрэжэ байна гэжэ... малта мэдээ үгөө һэм. М... юун гэжэ хэлэхэ болонобш... Хооһон хуурмаг мэдээ үгөөд, ... далшан бэлоод һалаба бэшэ... бди? Хэниие мэхэлээб гэжэ... доныш? Хабарай тарилгын... хэдхэлые хэн хойшонь тат... Ши татажа байнаш. Хүнэй... һанда шунаһан немецкэ... бэн шононуудые дары... тань үнэһөөрнь үгы... хын тулада фронтдо... тыдэшье байһан хүнүүдэй... таха нойроо, эдихэ хоолоо... тан хүдэлмэрилжэ байхада... юу хэжэ байнаш. Мүнөө к... шанга үе соогуур нимэ б... дырта найдажа болохо аал? ... Нигээх байхада яалтайб.

Ахалагша мех. Бригадираа... гэхэл болобобди.

Дулма. Тон зүб! Ганса т... гээр болохогүй, саашань х... хэбди. Цыретор, ши дары са... бригадынгаа хүдэлмэриие Д... мада тушаажа үгэ.

Цыретор. Дугармада гү?

Дулма. Мүн даа. Дугармада...

Цыретор. Хэн Дугармада?

Дулма. һамгаа таниха б... гүш?

Абяан. һа-һа-һа... Цыр... яагаабши...

Цыретор. Юу хэлэнэт? Х... байһан Дугармада...

Дугарма. Залуу хүбүүн, б... гээ газараар бү хаягты!

(Бэшэгыень үгэнэ).

Цыретор. Хаанаһаа?

Дугарма (нюдэнэйнгөө ш... абаад). Сайн!

Цыретор (гэдэргээ сухар...) Үү. Яажа байнабиб!

Дулма. Хэм бэ?

Цыретор. Дугарма!

Дугарма. Баяртай!

Абяан. һа-һа-һа...

Хүшэгэ.

Грецидэхи байдал

ЛОНДОН, февралиин 6. (ТАСС). Рейтер агентствын түсхай корреспондент Афиныһаа иигэжэ мэдээсэнэ. Конференцидэ ерэһэн ЭАМ-эй делегадууд правительствын дурадхаһан амнистиин үсловинуудые зүбшөөрэн абахаар үсэгэлдэр үдэшэлэн мэдүүлбэ. Юуб гэхэдэ, өөрынгөө бодолые правительствын талаһаа бусалтагүйгөөр үмөөрөөд бай... ма... «ороние хохидол зүг... оруулжа болохо» халбагаа ... ралгата хүргэжэ болохо ба... теэд бидэнэр хадаа зэмэлхэ... хай асуудал болбол «правит... венэ делегациин тайлбари... гол зүйлнүүдэй ёһоор, нии... дэхэ ёһотой» гэжэ зүбшөөрн... гэжэ делегадууд мэдүүлһэн гаа.

Харюусалгата редактор

Ц. Г. ГАЛСАН...

АДРЕС РЕДАКЦИИ: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 35, ТЕЛЕФОНЫ: ответ. редактора—23, АТС—180; зам. ответ. редактора—7-89; ответ. секретаря—3-23; отделов: партийной жизни и промышленности—7-89; сельского хозяйства—?-03, писем и переводов—5-03 (2 зв.); объявлений—2-84 (2 зв.).

П—00286. Типография Государственного газетного издательства при СНК БМАССР. Тираж 550...